

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/698/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2514203897
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:2514203897.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO 35 724 803 zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO 36 613 843 proti odporkyne L. U., bytom R. 9, Z., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV so sídlom Bratislava, Šafárikovo nám. 7, IČO: 42 362 962 zast. JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom so sídlom Bratislava, Zámocká 36, o zaplatenie 3 025,56 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č. k. 27C/209/2014-86 zo dňa 25. mája 2015, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

V záhlaví identifikovaným uznesením súd prvého stupňa rozhodol, že vedľajšie účastníctvo občianskeho združenia VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV na strane odporkyne je prípustné. Rozhodnutie, ktoré po právnej stránke odôvodnil ust. § 93 ods. 2, 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), založil na tom skutkovom základe, že podaním doručeným súdu dňa 22.09.2014 vstúpil do konania na stranu odporcu vedľajší účastník VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV.

Súd oznámil účastníkom vstup vedľajšieho účastníka do konania a odporcu 1/ vyzval na to, aby sa v lehote 7 dní vyjadrili, či súhlasí, aby vedľajší účastník vystupoval v konaní na jeho strane. Odporcovi 1/ bola výzva doručená dňa 22.10.2014 pričom na výzvu nereagoval. Voči odporcovi 2/ bolo konanie zastavené uznesením č.k. 27C/209/2014-85 zo dňa 25.05.2015 z dôvodu straty spôsobilosti byť účastníkom konania.

Podaním doručeným Okresnému súdu Trenčín dňa 06.02.2015 namietol navrhovateľ vstup vedľajšieho účastníka do konania, z dôvodu nepreukázania súhlasu odporcu. Poukázal na právny názor Ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 1/2014-9, podľa ktorého je podmienkou prípustnosti vedľajšieho účastníka súhlas toho účastníka na koho strane má vystupovať s tým, že obdobne sa vyjadril aj Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 4 Obo 151/2007. Poukázal zároveň na novú právnu úpravu.

Z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo/188/2012, ktoré rozpracovalo podmienky vedľajšieho účastníctva sa podáva nasledovné. Predpokladmi účasti vedľajšieho účastníka v konaní sú: a/ výzva účastníka konania alebo podnet vedľajšieho účastníka konania, b/ uvedenie na strane ktorého účastníka bude vedľajší účastník vystupovať, c/ preukázanie právneho záujmu vedľajšieho účastníka na výsledku sporu (ak nejde o prípad, v ktorom tento záujem vyplýva z osobitného zákona - k tomu viď tiež ďalej), d/ rozhodnutie súdu o prípustnosti vedľajšieho účastníka (ak účastník konania vznesie námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníctva), e/ súhlas vedľajšieho účastníka, ak jeho vstup navrhol účastník konania, f/ súhlas (hlavného) účastníka konania, na strane ktorého má vedľajší účastník vystupovať, ak podnet na vstup dal sám vedľajší účastník. Účastník konania má právo svojím nesúhlasom zabrániť tomu, aby pred súdom na jeho strane v pozícii vedľajšieho účastníka konal ten, koho účasť v konaní si neželá. Povahe a účelu občianskeho súdneho sporového konania by sa totiž

jednoznačne priechil vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane účastníka konania, ktorý by bol tomuto účastníkovi nanútený. V zmysle vyššie uvedeného zodpovedá zákonu procesný postup súdu, v rámci ktorého oznámi účastníkom konania, že určitý subjekt vstúpil do konania ako vedľajší účastník a vyzve ich, aby sa k tomuto vstupu vyjadrili. Súdom vyzvaní účastníci môžu vyjadriť svoje nesúhlasné stanovisko so vstupom vedľajšieho účastníka do konania.

Podnet vedľajšieho účastníka na vstup do konania a uvedenie na koho strane má vystupovať je ako predpoklad vstupu do konania naplnený samotným oznámením o vstupe do konania na stranu žalovaných. V tomto konaní je predmetom činnosti vedľajšieho účastníka ochrana práv spotrebiteľov a v tomto konaní ide o spor so spotrebiteľských zmlúv, nakoľko zo zmluvy nevyplýva, že by odporcovia konali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Teda sú splnené predpoklady na to, aby vedľajší účastník využil svoje právo účasti v tomto konaní. Ďalším predpokladom je súhlas odporcu so vstupom vedľajšieho účastníka na ich stranu. V danom prípade odporca na výzvu súdu, aby sa vyjadril či súhlasí so vstupom vedľajšieho účastníka na ich stranu nereagoval, teda nedal súhlas, ale ani nesúhlas so vstupom. Za daných okolností má súd za to, že treba zaujať taký záver, že v prípade, ak bol účastník upovedomený o vstupe vedľajšieho účastníka na jeho stranu a vyzvaný na vyjadrenie či súhlasí s jeho vstupom a na tento nereagoval, je potrebné mať zato, že so vstupom súhlasí. Za tohto postupu nie je možné pokladať vstup vedľajšieho účastníka za nanútený odporcovi, keď mu bola poskytnutá možnosť sa k tomu vyjadriť, teda dať aj prípadný nesúhlas. Doterajšia judikatúra NS SR, a to zrovna tá, na ktorú poukazuje navrhovateľ i Ústavný súd neumožňuje vedľajšie účastníctvo iba pri explicitnom nesúhlase (napr. 4 Obo 151/2007 z 24. júna 2008). Prezumpciu súhlasu je potrebné vyvodzovať aj z toho, že ochrana spotrebiteľa je záujmom verejným/všeobecným a nie súkromnoprávnym (viď citované body rozhodnutí Súdneho dvora). Je to práve tento verejný záujem, z ktorého možno uprednostniť v prípade nevyjadrenia sa spotrebiteľa prezumpciu súhlasu pred prezumpciou nesúhlasu spotrebiteľa s vedľajším účastníkom na jeho strane. Aj v konaniach, v ktorých by neexistoval verejný záujem, má súd zato, že za predpokladu, že sa účastník upovedomil o vstupe vedľajšieho účastníka do konania a bola mu daná možnosť k uvedenému vyjadriť súhlas/nesúhlas, je v prípade nevyjadrenia tohto súhlasu alebo nesúhlasu potrebné mať za to, že už riadne upovedomený účastník, ktorému bola daná možnosť na využitie svojho práva súhlasí alebo nesúhlasí s vedľajším účastníctvom, nemá proti vedľajšiemu účastníctvu námietky. Uvedený výklad je ústavne konformný, nie je v rozpore s doterajšou judikatúrou a vedľajší účastník nie je ani odporcovi nanútený, keď ten mal a má i naďalej možnosť vyjadriť svoj nesúhlas s vedľajším účastníctvom na jeho strane.

Navrhovateľ takisto poukazuje na nové znenie O.s.p., podľa ktorého súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada. Je potrebné uviesť, že O.s.p. neuvádza k tomuto ustanoveniu žiadne prechodné ustanovenia. Teda treba vychádzať zo zásady, že nové procesné ustanovenia, ak v prechodných ustanoveniach nie je uvedené inak, sa použijú i na konania začaté pred ich účinnosťou, čo však neznamena, že by vedľajší účastníci, ktorí vstúpili do konania podľa dovtedajšej úpravy museli dokladať súhlasy. Táto úprava sa vzťahuje len na vstup tých vedľajších účastníkov, ktorí vstúpili do konania až za jej účinnosti, pričom nie je relevantné či konanie začalo pred alebo po jej účinnosti. Z dikcie zákonného ustanovenia vyplýva, že súhlas účastníka sa vyžaduje pri oznamovaní vstupe vedľajšieho účastníka do konania, len keď vedľajší účastník do konania vstúpi po 01.01.2015.

Z dôvodu, že sú splnené podmienky vedľajšieho účastníctva, ktoré zákon vyžadoval ku dňu samotného vstupu vedľajších účastníkov do konania súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu, ktorý navrhol preskúmanie rozhodnutia odvolacím súdom a jeho následnú zmenu s poukazom na ust. § 220 O.s.p. tak, že vstup Združenia ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu nepripustí. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania z titulu trov právneho zastúpenia. Vychádzal z toho, že Zastáva názor, že ustanovenie § 93 ods. 3 O.s.p. jednoznačne stanovuje súhlas hlavného účastníka ako nevyhnutnú súčasť oznámenia Združenia o vstupe do konania. Absenciu súhlasu nemožno nahradiť ani výzvou zo strany súdu adresovanou odporcovi na vyjadrenie súhlasu so vstupom vedľajšieho účastníka do konania, nakoľko takúto možnosť nepripúšťa ani samotné znenie Občianskeho súdneho poriadku. Vzhľadom na to, že Združenie takýto súhlas do dnešného dňa nepredložilo, nespĺnilo podmienky na vznik vedľajšieho účastníctva v predmetnom konaní. Nevyhnutnosť súhlasu zaviedol do Občianskeho súdneho poriadku zákon č. 353/2014 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2015. Keďže ide o ustanovenie procesného charakteru bez uvedenia prechodných

ustanovení, je platné odo dňa účinnosti, a vzťahuje sa aj na oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania doručené súdu pred 01.01.2015. Uvedené potvrdzuje aj dôvodová správa k článku I bod 3 zákona č. 353/2014 Z.z.. Návrh vychádza zo záveru judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že ani takýto vedľajší účastník nemôže vstúpiť do konania proti vôli toho, popri kom chce v konaní vystupovať, resp. že ani účasť takéhoto vedľajšieho účastníka nesmie byť navrhovateľovi alebo odporcovi nanútená, ak si ju sám neželá (viď R 62/2014). Z uvedeného je zrejmé, že predmetná novela zakotvila v Občianskom súdnom poriadku len to, čo bolo už aj predtým zrejmé a malo byť aplikované v praxi, a to že účasť vedľajšieho účastníka v konaní nesmie byť podporovanému účastníkovi na nútená. Dôvodová správa zároveň potvrdzuje, že zákonodarca mal v úmysle okamžité zavedenie novelizovaného ustanovenia do praxe, nakoľko ako sám uviedol, novelou reagoval na interpretačné problémy súdov a najmä na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Z ustanovenia § 93 O.s.p. aj pred spomínanou novelou vyplývalo, že o prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhoduje na návrh. V prípade námietky neprípustnosti vedľajšieho účastníctva je potom úplne irelevantné, kedy Združenie vstúpilo do konania, nakoľko rozhodujúci je stav v čase rozhodovania o podanej námietke neprípustnosti. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 5. februára 2013 sp. zn. 3 Cdo 188/2012. Súd postupoval nesprávne, keď pripustil vedľajšieho účastníka do konania napriek absencii súhlasu ním podporovaného účastníka, čím rozhodol v rozpore s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku a s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

K odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadril vedľajší účastník vystupujúci na strane odporkyne. Konštatoval, že k účinnému vstupu vedľajšieho účastníka nie je potrebný súhlas odporcu, na ktorého strane vedľajší účastník vystupuje, a rovnako tak pre prípustnosť vedľajšieho účastníctva je irelevantná námietka protistrany, v súvislosti s čím poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25.04.2012 sp. zn. 17Co/87/2012 a uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 29.01.2014 sp. zn. PL. ÚS 1/2014. Mal za to, že keďže v tomto konaní nevzniesli námietku neprípustnosti, pričom pasivita zo strany odporcov nespôsobuje neprípustnosť, nie je dôvod na nepripustenie vedľajšieho účastníctva. Zdôraznil, že vedľajší účastník vstúpil do konania pred účinnosťou novely č. 353/2014 Z. z., preto zastával názor, že na jeho vstup sa vzťahuje ešte pôvodná právna úprava, a to s poukazom na absenciu prechodných ustanovení, nakoľko v opačnom prípade by išlo o retroaktivitu, ktorá je v slovenskom právnom poriadku zakázaná. Na podporu svojej argumentácie ďalej spomenul uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21.01.2015 č.k. 16Co/1542/2014, uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 28.01.2015 č.k. 24Co/594/2014, uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 19.01.2015 sp. zn. 2Co/30/2015, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 25.02.2015 č.k. 5Co/658/2014 a ďalšie. Vzhľadom k vyššie uvedenému navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p, bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné a napadnuté uznesenie je potrebné potvrdiť podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p., pretože je vo výroku vecne správne, pričom s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvého stupňa, na zdôraznenie správnosti ktorého dopĺňa nasledovné:

Podľa ust. § 93 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa ust. § 93 ods. 3 O.s.p. (v znení účinnom do 31.12.2014) do konania vstúpi buď z vlastného podnetu, alebo na výzvu niektorého z účastníkov, urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa ust. § 93 ods. 3 O.s.p. (v znení účinnom od 01.01.2015) do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. Ak ako vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Vstup právnickej osoby, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu ako vedľajšieho účastníka, výslovne umožňuje citované ust. § 93 ods. 2 O.s.p. Zákon s účinnosťou od 15. októbra 2008 zaviedol skupinu subjektov, ktoré môžu vystupovať ako vedľajší účastníci v konaní, pričom u týchto účastníkov, na rozdiel od vedľajšieho účastníka podľa ust. § 93 ods. 1 O.s.p., sa hmotnoprávny záujem na výsledku konania neskúma. Legitimáciu na vstup vedľajšieho účastníka do konania poskytuje samotný zákon, keď ako vedľajší účastník vystupuje právnická osoba. Ide predovšetkým o prípady

sporov týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa, keď na strane spotrebiteľa môže vystupovať právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana spotrebiteľských práv podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Do konania môže v zmysle ust. § 93 ods. 3 O.s.p. vstúpiť buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov, urobenú prostredníctvom súdu.

Odvolaací súd konštatuje, že povaha a účelu občianskeho súdneho sporového konania by sa jednoznačne priechil vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane účastníka konania, ktorý by bol tomuto účastníkovi nanútený. Berúc toto východisko na zreteľ požiadavke na zachovanie zákonnosti v čase, kedy ešte nebola účinná právna úprava predpisujúca súhlas dotknutého účastníka ako obligatórnu podmienku vzniku účinkov vedľajšieho účastníctva v konaní, zodpovedá procesný postup súdu, v rámci ktorého v prípade oznámenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania v zmysle ust. § 93 ods. 2 O.s.p. v prvom rade oznámi účastníkom konania, že určitý subjekt vstúpil do konania ako vedľajší účastník a zároveň im umožní, aby sa k tomuto vstupu vyjadrili. Súdom vyzvaní účastníci pritom môžu vyjadriť svoje nesúhlasné stanovisko so vstupom vedľajšieho účastníka do konania (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 5. februára 2013, sp. zn. 3 Cdo 188/2012). Z obsahu spisu pritom vyplýva, že takýto procesný postup bol zo strany súdu prvého stupňa dôsledne dodržaný aj v preskúmvanej veci.

Účastník konania teda aj pred účinnosťou novely č. 353/2014 Z. z., t.j. do 31.12.2014, disponoval právom svojím nesúhlasom zabrániť tomu, aby pred súdom na jeho strane v pozícii vedľajšieho účastníka konal ten, koho účasť v konaní si neželá. Súd prvého stupňa v danom prípade upovedomením, resp. oznámením vstupu Združenia do konania prípisom zo dňa 25.09.2014 adresovaným navrhovateľovi i odporkyni vytvoril riadne procesné predpoklady pre možnosť dotknutého účastníka uplatniť vyššie uvedené právo, keď oznámenie o vstupe Združenia ako vedľajšieho účastníka do konania spolu s výzvou ohľadom udelenia súhlasu, resp. nesúhlasu s vystupovaním vedľajšieho účastníka bezodkladne doručil odporkyni, odporkyňa však napriek uvedenému svoj výslovný nesúhlas so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jej strane v stanovenej lehote a ani do dnešného dňa nevyjadrila.

Vychádzajúc zo skutkových zistení v preskúmvanej veci dospel odvolací súd v zhode so súdom prvého stupňa k záveru o naplnení jednotlivých zákonných predpokladov vzniku účinkov a prípustnosti vedľajšieho účastníctva Združenia v konaní na strane odporcu v zmysle ust. § 93 ods. 2, 3 O.s.p. v znení účinnom ku dňu oznámenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania (22.09.2014), t.j. existenciu právnickej osoby, ktorej predmet činnosti spočíva v ochrane práv podľa osobitného zákona, v tomto prípade zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, a to bez nutnosti preukazovania právneho záujmu Združenia na výsledku sporu. Za týchto procesných predpokladov treba vychádzať z toho, že vedľajšie účastníctvo Združenia v konaní na strane odporkyne je prípustné, a to aj s poukazom na skutočnosť, že odporkyňa po tom, čo jej bol vstup tohto subjektu do konania preukázateľne oznámený, nevyjadrila výslovný nesúhlas s jeho účasťou v konaní.

Námietky navrhovateľa uvedené v odvolaní odvolací súd nepovažoval za opodstatnené, keďže sa v prevažnom rozsahu zakladali na právnej úprave, ktorá nadobudla účinnosť v priebehu konania, a to až v čase, keď už Združenie v konaní riadne vystupovalo v procesnej pozícii vedľajšieho účastníka a vykonávalo procesné úkony, na ktoré ho Občiansky súdny poriadok oprávňuje, pričom platí, že v nadväznosti na neskoršiu novelizáciu príslušnej právnej úpravy mu toto procesné postavenie nemožno späťne odňať.

Súd prvého stupňa v preskúmvanej veci správne ustálil naplnenie predpokladov pre vstup Združenia ako právnickej osoby, založenej na ochranu spotrebiteľov, do konania na stranu odporkyne v procesnej pozícii vedľajšieho účastníka tak, ako je to upravené v ust. § 93 ods. 2 v spojení s § 93 ods. 3 O.s.p. v znení účinnom do 31.12.2014. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.